

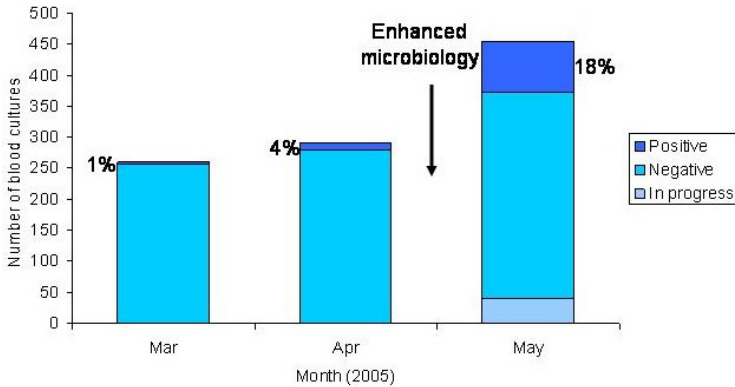
IEIP Brief

ไตรมาสที่ 2 พ.ศ. 2548

บรรณาธิการ: ชอนย่า โอลเซน
ศาริกา พัฒนสิน

รายงานกิจกรรมของโครงการโรคติดเชื้ออุบัติใหม่แห่งประเทศไทย

หลังจากครบวาระ 4 ปีในการทำงานที่ยอดเยี่ยมในประเทศไทย ผมจะเดินทางกลับแอตแลนต้าในเดือนกรกฎาคม มันท้าเป็นช่วงเวลาอันแสนวิเศษสำหรับการทำงานด้านโรคติดเชื้อในทวีปเอเชีย เมื่อพวกเรามาถึงในตอนแรกนั้น เป็นช่วงเวลาวิกฤติเกี่ยวกับการใช้เชื้อแอนแทรกซ์เพื่อก่อการร้ายภายหลังเหตุการณ์ วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 ตอนนั้น IEIP ยังเป็นเพียงแค่แนวความคิดที่เพ็งกอดตัวเท่านั้น แต่แนวทางการดำเนินงาน IEIP ที่ได้รับการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากแอตแลนต้าได้รับการตอบรับอย่างรวดเร็วจากกระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย ในต้นปี 2546 โรค SARS เริ่มระบาดสู่ประเทศไทย และการระบาดของโรคไข้หวัดนกช่วงต้นปี 2547 โรค SARS เป็นตัวอย่างที่ดีที่แสดงให้เห็นถึงพลังของการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการดำเนินงานด้านสาธารณสุขในเชิงรุกอย่างรวดเร็วมาต่อสู้กับโรค ไข้หวัดนกเป็นภัยคุกคามที่ทำลายความเชื่อมั่นในตนเองของเรา เราเศร้าโศกต่อการจากไปของเพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมวิชาชีพบางท่าน แต่เราก็ได้ร่วมมือกับความสำเร็จกับเพื่อนร่วมงานอื่นๆเช่นกัน IEIP จึงมีอนาคตที่สดใสอยู่ข้างหน้า ด้วยการขยายฐานงานออกไปสู่จังหวัดอื่น การสนับสนุนจากแหล่งทุนใหม่ ๆ และด้วยการนำของ ดร.ชอนย่า โอลเซน และนพ.ครรชิต ลิ้มปกาญจนารัตน์ ผมจะขอคงอยู่ในรายชื่อการรับ IEIP Brief เพื่อเฝ้าดูความสำเร็จต่างๆ ของ IEIP ต่อไป - นพ.สก๊อต โดเวล

การพัฒนาศักยภาพทางจุลชีววิทยาส่งผลนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของการเก็บตัวอย่างจากเลือดและมีการพบจำนวนเชื้อที่เป็นสาเหตุของโรคมมากขึ้น

งานวิจัย

ในช่วงไตรมาสที่ 3 นี้ จะมี 2 โครงการใหญ่สิ้นสุดลง โครงการแรกคือโครงการศึกษาหาสาเหตุของไข้ (Febrile Illness Study) ซึ่งดำเนินการศึกษามาทั้งหมด 3 ปี และสิ้นสุดลงในเดือนมิถุนายนนี้ ส่วนโครงการที่สองคือโครงการค้นหาสาเหตุและระบาดวิทยาของโรคไข้สมองอักเสบซึ่งดำเนินมาเป็นเวลา 2 ปี จะสิ้นสุดในเดือนสิงหาคมนี้ โดยทั้งสองโครงการจะหยุดการลงทะเบียนผู้ป่วย แต่จะดำเนินงานทางห้องปฏิบัติการและการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ขณะนี้กำลังมีการพิจารณาโครงการใหม่หลายโครงการ นอกจากนี้ IEIP ได้รับเงินงบประมาณ 25 ล้านบาทสำหรับดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับโรคไข้หวัดนก ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของ IEIP ด้านไข้หวัดนกในระดับภูมิภาคจะเติบโตอย่างรวดเร็วในอนาคตอันใกล้

การสอบสวนโรค

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2547 เป็นต้นมา ไม่มีรายงานเพิ่มเติมของผู้ติดเชื้อไข้หวัดนกในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงทางระบาดวิทยาและไวรัสวิทยาในประเทศเวียดนามรวมถึงการระบาดของโรคในสัตว์ปีกของประเทศจีนได้เน้นย้ำถึงความสำคัญในการเฝ้าระวังโรคอย่างต่อเนื่อง ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วระดับพื้นที่ (SRRT) ยังจัดให้โรคไข้หวัดนกเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญอันดับต้นๆ และกระทรวงสาธารณสุขไทยยังดำเนินร่วมกลุ่มประเทศสมาชิก ASEAN+3 ในการปราบปรามภัยคุกคามนี้อย่างต่อเนื่อง

การฝึกอบรม

ขอแสดงความยินดีกับพนักงาน IEIP 6 ท่านที่ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอบทคัดย่อในงานสัมมนาระบาดวิทยาแห่งชาติ ครั้งที่ 18 ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 25-26 พฤษภาคมที่ผ่านมา และเป็นปีที่ 2 ที่พนักงาน IEIP ได้รับการคัดเลือกให้รับรางวัล โดยในปีนี้คุณพงษ์พันธ์ สวาสดีวงศ์ ได้รับรางวัลดีเด่นด้านวิธีการศึกษาทางระบาดวิทยา (รูปด้านบน) โดยบทคัดย่อของคุณพงษ์พันธ์ได้กล่าวถึงการประเมินประสิทธิภาพของชุดตรวจแบบเร็วสำหรับไข้หวัดใหญ่เทียบกับวิธีการเพาะเลี้ยงเชื้อไวรัสมาตรฐานและ IFA (Immunofluorescent Assay) โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาเกี่ยวกับไข้หวัดใหญ่ในจังหวัดสระแก้ว ซึ่งการศึกษาพบว่าชุดทดสอบนี้ให้ผลการทดสอบเป็นที่น่าพอใจสำหรับใช้ในพื้นที่ชนบทของประเทศไทย นับเป็นข้อค้นพบที่สำคัญสำหรับกระทรวงสาธารณสุขซึ่งได้ขยายการนำชุดทดสอบแบบเร็วไปใช้ในระบบการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่

การเฝ้าระวัง

การประชุมประจำปีเพื่อการพัฒนาศักยภาพ ของผู้ปฏิบัติงานเฝ้าระวังและสอบสวนโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ ครั้งที่ 1 จัดขึ้นที่กรุงเทพฯเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคมที่ผ่านมา มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด 71 ท่านจากจังหวัดสระแก้ว จังหวัดนครพนม และหน่วยงานในกรุงเทพฯ โดยได้มีการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาศักยภาพทางจุลชีววิทยาซึ่งได้รับการขานรับอย่างดีจากแพทย์ในพื้นที่ เนื่องจากเป็นครั้งแรกที่แพทย์จะสามารถใช้ผลการเพาะเชื้อจากเลือดไปเป็นแนวทางในการรักษาคนไข้อย่างทันการณ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าจังหวัดสระแก้วมีการเก็บตัวอย่างจากเลือดและพบจำนวนเชื้อที่เป็นสาเหตุของโรคมมากขึ้น (ดูรูปด้านซ้าย) และคาดว่าจะบรรลุเป้าหมายที่จะจัดเก็บตัวอย่างให้ได้ประมาณ 3,000 ตัวอย่างต่อปี นอกจากนี้ที่ประชุมได้มีการตัดสินใจเรื่องสำคัญหลายประการ อาทิ การเห็นพ้องกันที่จะยุติการเฝ้าระวังโรคตับอักเสบเฉียบพลัน โดยจังหวัดที่เป็นฐานของการเฝ้าระวังเชิงรุกโดยอาศัยประชากรเป็นฐานทั้งสอง (นครพนม และสระแก้ว) ได้เสนอให้พิจารณาการเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงแทน

นายพงษ์พันธ์ สวาสดีวงศ์ ได้รับรางวัลดีเด่นด้านวิธีการศึกษาทางระบาดวิทยา